

«ΣΑΝ ΕΡΩΤΗΜΑ ΑΝΟΙΧΤΟ»: Το Μουσείο Σχολικής Ζωής Δήμου Χανίων αποκτά νέα μόνιμη έκθεση

Η νέα έκθεση αναπτύσσεται σε **τέσσερις θεματικές ενότητες**, οι οποίες διακρίνονται αρχικά μέσα από έναν ιδιαίτερο χρωματικό κώδικα:

- Ενότητα του Χρωματικού Κύκλου
- Ενότητα «Άσπρο – Μαύρο»
- Ενότητα «Μπλε Διάσταση»
- Ενότητα των Βασικών Χρωμάτων

Οι τέσσερις ενότητες δεν αποτελούν απλώς διαφορετικές «στάσεις» της έκθεσης. Συνδέονται μεταξύ τους μέσα από επιλεγμένα αντικείμενα και ιστορικά τεκμήρια από τη συλλογή του Μουσείου, τα οποία δημιουργούν έναν ενιαίο εκθεσιακό διάλογο γύρω από την εκπαιδευτική κληρονομιά.

Παράλληλα, σε κάθε ενότητα παρουσιάζονται έργα σύγχρονης εικαστικής δημιουργίας. Τα έργα αυτά λειτουργούν ως **«συγκινησιακές άγκυρες»**, δημιουργώντας γέφυρες ανάμεσα στο σχολικό παρελθόν και το παρόν και βοηθώντας τον επισκέπτη να συνδέσει τα ιστορικά τεκμήρια με τη σύγχρονη κοινωνική και πολιτισμική πραγματικότητα.

Στόχος της έκθεσης είναι το Μουσείο να αποτελέσει μια **ζωντανή και διαρκώς προσβάσιμη «θύρα» προς τον οπτικό πολιτισμό και την πολιτισμική δημοκρατία**. Η έκθεση δίνει έμφαση στην ελεύθερη περιήγηση, την προσωπική ανακάλυψη και τη διά βίου μάθηση, επιτρέποντας σε κάθε επισκέπτη να δημιουργήσει τη δική του διαδρομή και να δώσει τα δικά του νοήματα στα εκθέματα.

Ακολουθώντας την αρχιτεκτονική δομή του παλιού διδακτηρίου και αξιοποιώντας δημιουργικά στοιχεία της υλικοτεχνικής του υποδομής, η έκθεση διαμορφώνεται ως ένα **Μουσείο εμπειρίας και ελεύθερης περιήγησης**. Δεν υπάρχει μία προκαθορισμένη πορεία:

ο επισκέπτης κινείται ελεύθερα στον χώρο και ανακαλύπτει αντικείμενα, εικόνες και έργα τέχνης μέσα από μια μη γραμμική και πολυαισθητηριακή εμπειρία.

Οι θεματικές ενότητες

«Άσπρο – Μαύρο»

Η ενότητα αναδεικνύει την αυθεντικότητα της ασπρόμαυρης φωτογραφίας μέσα από σπάνια στιγμιότυπα της σχολικής ζωής. Τα ξύλινα θρανία μεταφέρουν το βίωμα μιας άλλης εποχής, ενώ οι επισκέπτες καλούνται να «συνομιλήσουν» με σημαντικές μορφές της παιδείας και του πολιτισμού.

«Μπλε Διάσταση»

Τρισδιάστατες θεματικές ετικέτες και προθήκες συνυπάρχουν με μπλε στερεά, δημιουργώντας σημεία επαφής και προβληματισμού. Το μπλε του καρμπόν, της σχολικής ποδιάς και του χαρτιού, που έντυνε βιβλία, τετράδια και υπηρεσιακά βιβλία λειτουργεί ως συνδεδετικός κρίκος της ενότητας.

Μικρά και συχνά υποτιμημένα αντικείμενα της σχολικής ζωής, αλλά και παραδοσιακά παιχνίδια, αποκτούν νέα θέση και σημασία, αναδεικνύοντας πλευρές της εκπαιδευτικής και πολιτισμικής μνήμης.

«Βασικά Χρώματα» – Εργαστήριο Σύνθεσης Τεχνών και Οπτικοακουστικής Παιδείας (ΜΕΛΙΝΑ LAB)

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζεται το όραμα της αείμνηστης **Μελίνας Μερκούρη** για την εξοικείωση των παιδιών με τον πολιτισμό.

Μέσα από μια σπάνια τυπολογία πρωτογενών ιστορικών πηγών, που παρουσιάζονται σε φωτεινά κάδρα, αναδεικνύεται η δεκάχρονη εφαρμογή του εθνικού προγράμματος **«ΜΕΛΙΝΑ – Εκπαίδευση και Πολιτισμός»** στην Ελλάδα και ιδιαίτερα η σημαντική περίοδος γενίκευσης και ολοκλήρωσής του στα Χανιά.

Η υλική και άυλη παρακαταθήκη του προγράμματος **«ΜΕΛΙΝΑ – Εκπαίδευση και Πολιτισμός»** διαπερνά, άλλωστε, το σύνολο της νέας έκθεσης. Μέσα από τα εκθέματα και τα ερμηνευτικά μέσα, το Μουσείο δεν επιδιώκει να επιβάλει μία συγκεκριμένη ανάγνωση, αλλά να ενθαρρύνει την παρατήρηση, τη σύνδεση, την κριτική σκέψη και την προσωπική ερμηνεία.

ΚΥΚΛΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ «ΣΥΝΘΕΣΗ»

Η «ΣΥΝΘΕΣΗ» σηματοδοτεί τη συνάντηση όλων των μορφών τέχνης, επιδιώκοντας τη συγκινησιακή εμπλοκή και την επανασύνδεση του κοινού με τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους του Μουσείου διά της τέχνης. Παράλληλα με την , το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει παρουσιάσεις βιωματικών εργαστηρίων πολιτισμικής επικοινωνίας (ερμηνευτικά μονοπάτια), θεατρικά και κινητικά δρώμενα, προβολές βραβευμένων μαθητικών ταινιών καθώς και πρωτοποριακές καλλιτεχνικές παραστάσεις.

«Καθ' ωδών» με «άσκηση του βλέμματος» σε απρόβλεπτα φωτογραφικά κάδρα, με κίνηση και χορό, με οπτικοακουστική έκφραση με κοινωνικά μηνύματα, με παιδαγωγική κούκλας, με φωσφορούχο θέατρο, με παιδαγωγική θεάτρου, με performance, με το δικό μου σώμα (να) μιλά, σας προσκαλούμε «να γιομίσουμε τους κύκλους» σε μια ΑΝΟΙΧΤΗ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΕΣ, ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΕΧΝΩΝ (18-20 Σεπτεμβρίου 2026)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΗ

Ώρα: 10:00 – 13:00

Τίτλος: Με το βλέμμα των παιδιών ....ΠΡΩΤΟ/ΠΡΩΤΑ...

Συντελεστές: Μαρία Δρακάκη με το Α΄Γυμνασίου 2ο Γυμνάσιο Ελευθερίου Βενιζέλου και συνοδό την Βασιλική Πατινωτάκη) και τα Ιδιωτικά Εκπαιδευτήρια Μαυροματάκη Ε΄και ΣΤ΄τάξεις με συνοδό τον Διευθυντή Σπουδών κ. Κων/νο Μανωλάκη

Μαθητές εξερευνούν τη φωτογραφία και εκφράζουν αυθόρμητα ερωτήματα μέσα από τρεις προσωπικές λήψεις στο χώρο του Μουσείου.

Με εμπύχωση για το τι ονομάζουμε μακρινό μεσαίο και κοντινό κάδρο στην τέχνη της φωτογραφίας τα παιδιά αφού περιηγηθούν στις 4 ενότητες της έκθεσης ελεύθερα θα εκφράσουν «ανοιχτά ερωτήματα» που τους γεννήθηκαν με 3 λήψεις τους από όλο τον χώρο με συσκευή κινητού και με αποκλειστικά δική τους επιλογή. Σκοπός στο εμπειρικό χωρικό πλαίσιο του Μουσείου να φωτίσουν με το δικό τους βλέμμα σημεία που ο μοναδικός όρος είναι να τηρήσουν τις προδιαγραφές κοντινού μεσαίου και μακρινού κάδρου. Η δράση θα εξελίσσεται σε όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς κατά τακτά διαστήματα στα οποία θα εμπλουτίζεται η σχέση των παιδιών με την στατική και κινούμενη εικόνα (ερμηνευτικό μονοπάτι).

Ώρα: 19:00

Τίτλος: «ΓΡΑΜΜ...Ένα σχολείο ξαναζωντανεύει». Θεατρική ΣΥΝΘΕΣΗ πάνω σε 14 κείμενα του Λάκη Κουρεντζή.

Εμπυχώτης: Αριστόκριτος Τομαζινάκης / Συμμετέχουν: Εκπαιδευτικοί του Ιδιωτικού Δημοτικού Σχολείου Ναυστάθμου Κρήτης

Ένα 15λεπτο θεατρικό ταξίδι στη μνήμη και τη φαντασία, όπου η αυλή του Μουσείου μεταμορφώνεται ξανά σε ζωντανό σχολείο.

Επτά Εκπαιδευτικοί του Ιδιωτικού Δημοτικού Σχολείου Ναυστάθμου Κρήτης συναντούν την αυλή του Μουσείου Σχολικής Ζωής και ξαναζωντανεύουν το παλιό σχολείο Μέσα από 14 κείμενα του Λάκη Κουρετζή η μνήμη, ο χρόνος, η ερώτηση, ο άνεμος, η ζωή, ο πόνος, το παιχνίδι και η φαντασία συναντούν τον χώρο και γίνονται θεατρική πράξη Για περίπου 15 λεπτά το παλιό σχολείο δεν θα είναι απλώς σκηνικό, θα γίνει ξανά σχολείο Ένα μικρό θεατρικό ταξίδι στη μνήμη στο παιχνίδι και στη φαντασία. Και στο τέλος ίσως μείνει στον πίνακα μόνο ΓΡΑΜΜ...

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

Ώρα: 12:00

Τίτλος: οι Καθ' Ωδών σε τραγούδια του Μίμη Πλέσσα

Συμμετέχουν: τα μέλη της Χανιώτικης Μουσικής Παρέας Καθ' Ωδών μαζί με όποιον επιθυμεί να τραγουδήσει.

Ας κάνουμε μια στάση στην αυλή του Μουσείου για να ενώσουμε τις φωνές μας με τις μελωδίες του Μίμη Πλέσσα.

Η ομάδα των Καθ' Ωδών ξεκινάει τις φθινοπωρινές της δράσεις γιορτάζοντας τα εγκαίνια της νέας έκθεσης του Μουσείου Σχολικής Ζωής Δήμου Χανίων και με τα τραγούδια του Μίμη Πλέσσα επιχειρεί να συνδεθεί με όποιον αγαπάει το τραγούδι και επιθυμεί να συμμετέχει. Το τραγούδι είναι δικαίωμα. Για όλους.

Ώρα: 18:00

Τίτλος: «Μια αναπάντεχη συνάντηση σε ένα αρχαίο θέατρο»

Δημιουργός: Μαρία Γιαννουσοπούλου (Παράσταση θεάτρου Κούκλας στον χώρο του υπαίθριου θεάτρου)

Μια 15λεπτη παράσταση κουκλοθεάτρου που εισάγει τα παιδιά στη λειτουργία και την κοινωνική διάσταση του αρχαίου θεάτρου στην Αθήνα του 5ου αιώνα π.Χ.

Η παράσταση του θεάτρου κούκλας, στόχο έχει να εισάγει τα παιδιά σε μια πρώτη «ανάγνωση» του θεάτρου (οικοδόμημα, θέση, μέρη, λειτουργία) του 5 ου αιώνα π.Χ. στην Αθήνα. Στην αρχαιότητα οι παραστάσεις τραγωδίας και κωμωδίας δεν ήταν ένα αυτόνομο καλλιτεχνικό γεγονός όπως είναι στις μέρες μας. Αποτελούσαν μέρος μιας σημαντικής θρησκευτικής γιορτής, της ανοιξιιάτικης γιορτής των Μεγάλων Διονυσίων και εντασσόταν στη ζωή της πόλης και των ανθρώπων της. Η παράσταση Θεάτρου κούκλας «Μια αναπάντεχη συνάντηση σε ένα αρχαίο θέατρο» αντλεί από εκπαιδευτικά υλικά του προγράμματος «ΜΕΛΙΝΑ-Εκπαίδευση και Πολιτισμός» από τη συλλογή του Μουσείου (Θεματικοί φάκελοι και φάκελοι κορμού με άξονα το ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ και την ιστορία του).

Ώρα: 19:30

Τίτλος: «Εκτός πίνακα». Διαδραστική performance
Συντελεστές: «Παιδαγωγική Θεάτρου Κρήτης» Σύλλογος Παιδαγωγών-Εμπυχωτών Παιδαγωγικής Θεάτρου – Θεατρικού Παιχνιδιού (Σύλληψη – δραματουργική σύνθεση, Εμφύχωση – ερμηνεία: Μαρία Κεφαλάκη, Ελευθερία Μαραγκάκη, Ιωάννα Τζαγκαράκη, Κατερίνα Βιαννιτάκη, Αριστόκριτος Τομαζινάκης)

Μια βιωματική performance αφιερωμένη σε όλες τις άγραφες εμπειρίες, τα σβησμένα λάθη και τις αναμνήσεις που ξεπερνούν τα όρια του σχολικού πίνακα.

Ό,τι δεν γράφτηκε στον πίνακα δεν έπαψε να υπάρχει. Παραμένει στα θρανία, στο σώμα και στη μνήμη μας. Ερωτήσεις που δεν διατυπώθηκαν, λάθη που σβήστηκαν, εμπειρίες που δεν αναγνωρίστηκαν, γράμματα που δεν έγιναν ήχοι, λέξεις ή ιστορίες. Ο πίνακας αποτελεί το όριο ανάμεσα στο ορατό και στο αθέατο σχολείο. Μια διαδραστική performance των εμπυχωτών της Παιδαγωγικής Θεάτρου Κρήτης, για όσα δεν έγιναν μάθημα, αλλά έγιναν μνήμη.

Ώρα: 21.00

Τίτλος: «Οι ομορφιές του πλανήτη μας»

Κείμενα και σκηνοθεσία: Μαρία Αρχοντάκη / Παρουσίαση: Μέλη του Πολυχώρου Aventura

Μια καινοτόμος παρουσίαση Φωσφορούχου Θεάτρου που καθλώνει το κοινό μέσα από τη μη-λεκτική δυναμική και την καλλιτεχνική της αρτιότητα.

Παρουσίαση με την τεχνική του Φωσφορούχου Θεάτρου η οποία αποτελεί μια καινοτομία στο χώρο της τέχνης. Είναι ένα μοναδικό θέαμα που συνεπαίρνει το κοινό με την ομορφιά των εικόνων του, την καλλιτεχνική του αρτιότητα και τη μη-λεκτική δυναμική του. Για την υλοποίησή του, απαιτείται πειθαρχία, υπομονή, συνεργασία και σεβασμός μεταξύ των συμμετεχόντων, ώστε να επιτύχουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

Ώρα: 11:00 – 13:00

Τίτλος: Η τέχνη της σωματικότητας συναντά το σχολείο

Συντελεστές: Σοφία Φαλιέρου (Καλλιτεχνική διευθύντρια & χορογράφος Dance Days Chania) και Σοφία Κάσσαρη (Εκπαιδευτικός θεατρικής αγωγής)

Παρουσιάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προβολές βραβευμένων μαθητικών ντοκιμαντέρ με άξονα τη σωματική έκφραση και τις αισθήσεις.

Παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος «Το δικό μου σώμα μιλά» στα πλαίσια του διεθνούς φεστιβάλ σύγχρονου χορού Dance Days Chania από την καλλιτεχνική του διευθύντρια και χορογράφο Σοφία Φαλιέρου. Προβολή βίντεο από την Σοφία Κάσσαρη, εκπαιδευτικό θεατρικής αγωγής με τις συμμετέχουσες εκπαιδευτικούς. Προβολή και παρουσίαση: «Πέντε; Ένα ποιηματικό ντοκιμαντέρ για τις αισθήσεις» από την Σοφία Κάσσαρη, εκπαιδευτικό θεατρικής αγωγής. 1ο Βραβείο τεκμηρίωσης (Δημοτικά) στον 16ο διεθνή μαθητικό διαγωνισμό ταινιών μικρού μήκους «Cinema Διάβασες;». «Το δικό μου σώμα μιλά. Τι έχει να πει λοιπόν;» Βίντεο από την εκπαιδευτικό Μαρία Μποτωνάκη.

Ωρα: 13:00

Τίτλος: «Shared Weights»: Έξι μαθήτριες, μια ιδέα και ένα ταξίδι από την τάξη στον κόσμο Εμπυχώτρια: Στέλλα Πιταροκοίλη (Εκπαιδευτικός Πληροφορικής – Συντονίστρια Ομάδας Κινηματογράφου 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου Κρήτης) και η μαθητική δημιουργική ομάδα

Ένα βραβευμένο stop motion animation από πλαστελίνη που πραγματεύεται την ενσυναίσθηση, την ψυχική ανθεκτικότητα και το μοίρασμα των ανθρώπινων βαρών.

Το stop motion animation Shared Weights, δημιουργήθηκε από έξι μαθήτριες του 8ου Γυμνασίου Ηρακλείου. Η ταινία μιλάει για τα αόρατα βάρη που κουβαλάει κάθε άνθρωπος και για τη σημασία του να τα μοιραζόμαστε. Με μια αφήγηση βασισμένη στις εικόνες, τα σύμβολα και τη δύναμη της πλαστελίνης, χωρίς διαλόγους, καταφέρνει να επικοινωνεί με θεατές διαφορετικών ηλικιών, γλωσσών και πολιτισμών. Η ταινία τιμήθηκε με βραβείο από τον ΚΑΡΠΟ, στο πλαίσιο του προγράμματος «Βλέπω και Συζητώ για την Ψυχική Υγεία», και συνέχισε την πορεία της σε ελληνικά και διεθνή μαθητικά φεστιβάλ, ανάμεσά τους το ANIMASYROS, το Chania Film Festival, το Micro μ Festival EDU και το «Μύρισε Σινεμά», ταξιδεύοντας από την Ελλάδα μέχρι τη Γαλλία, την Κολομβία και την Φινλανδία. Η ταινία δεν επιχειρεί να δώσει έτοιμες απαντήσεις. Με ευαισθησία προσεγγίζει έννοιες όπως η ενσυναίσθηση, η αλληλεγγύη και η ψυχική ανθεκτικότητα, αφήνοντας τον θεατή να αναγνωρίσει μέσα στην ιστορία και τα δικά του «βάρη». Η συμπερίληψη, όμως, δεν έμεινε μόνο στο μήνυμα της ταινίας. Η δημιουργική ομάδα προχώρησε στη δημιουργία πλήρως προσβάσιμης εκδοχής με ακουστική περιγραφή (audio description), ώστε και τα άτομα με αναπηρία όρασης να μπορούν να έχουν ισότιμη πρόσβαση στην κινηματογραφική εμπειρία. Πίσω από αυτή τη διαδρομή βρίσκονται έξι μαθήτριες και τρεις εκπαιδευτικοί αλλά και ένα δημόσιο σχολείο που τους έδωσε τον χώρο να δημιουργήσουν, να δοκιμάσουν και να τολμήσουν. Γιατί τελικά τα πιο βαριά βάρη γίνονται πιο ελαφριά όταν τα μοιραζόμαστε.

Ωρα: 17:00 – 20:00

Τίτλος: Συνθέτοντας ιστορίες σωμάτων στο μουσείο Σχολικής Ζωής
Δημιουργός: Μουσείο Σχολικής Ζωής

Βιωματικό εργαστήριο σωματικότητας ανοιχτό για παιδιά, εφήβους και εκπαιδευτικούς κατόπιν εγγραφής.

ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ
MUNICIPALITY OF
CHANIA • CRETE

Εργαστήρι σωματικότητας για παιδιά, εφήβους κι εκπαιδευτικούς. (Δωρεάν συμμετοχή. Εγγραφή μετά από επικοινωνία με το μουσείο Σχολικής Ζωής)

Ώρα: 20:00

Τίτλος: Παρουσίαση εργαστηρίου σωματικότητας

Δημιουργός / Συντελεστές: Οι συμμετέχοντες του εργαστηρίου σωματικότητας

Ανοιχτή παρουσίαση των αποτελεσμάτων του εργαστηρίου σωματικότητας προς το ευρύ κοινό. Παρουσίαση εργαστηρίου με ελεύθερη είσοδο στο κοινό. Οι συμμετέχοντες παρουσιάζονται.

Ώρα: 21:00

Τίτλος: ΣΥΝΘΕΣΗ στον Χρωματικό Κύκλο και αναστοχασμός από τους συμμετέχοντες και κοινό.

Δημιουργός: Μουσείο Σχολικής Ζωής

Ο χρωματικό κύκλος γίνεται σημείο συνάντησης και χώρος έμπνευσης και δημιουργικότητας. Οι εκδηλώσεις του τριημέρου 18-20 Σεπτεμβρίου κλείνουν ξανασυναντώντας το κέντρο, τον πυρήνα. Ο Χρωματικός Κύκλος μάς καλεί σε Σύνθεση και αναστοχασμό για όσα

